

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดในผลิตภัณฑ์ของผู้ผลิตสินค้า

เฉลิมวัฒน์ วิมุกตายน

มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี

บทคัดย่อ

ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีบทบัญญัติว่าด้วยความรับผิดในผลิตภัณฑ์ของผู้ผลิตบังคับใช้ การให้ความคุ้มครองผู้บริโภคจึงอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 แต่เนื่องจากพระราชบัญญัตินี้มีข้อจำกัดการคุ้มครองหลายประการ จึงได้มีการนำหลักกฎหมายลักษณะสัญญาและลักษณะละเมิดแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาปรับใช้ ในการฟ้องร้องคดีเพื่อให้ผู้บริโภคหรือผู้ที่ได้รับความเสียหาย ได้รับการชดเชยเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นจากความชำรุดบกพร่องของสินค้าและบริการ แต่การให้ผู้คุ้มครองผู้บริโภคตามหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังกล่าวก็ยังมีประเด็นปัญหาหลายประเด็น คือ

1. ปัญหาการคุ้มครองผู้บริโภคตามรูปแบบกฎหมายไทยและต่างประเทศ ที่ยังมีความแตกต่างกัน เกี่ยวกับความรับผิดในผลิตภัณฑ์และการนำหลักความรับผิดมาใช้
2. ปัญหาการคุ้มครองผู้บริโภคตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 เกี่ยวกับข้อจำกัดอยู่เฉพาะคู่กรณีสัญญา ทำให้ผู้เสียหายที่ไม่ใช่คู่กรณีสัญญาและไม่อยู่ในฐานะที่เป็นผู้บริโภคตามพระราชบัญญัตินี้ และไม่ได้กำหนดสิทธิของผู้บริโภคให้มีผู้รับผิดชอบและชดเชยเยียวยาต่อความเสียหาย
3. ปัญหาการคุ้มครองผู้บริโภคตามกฎหมายลักษณะสัญญาและลักษณะละเมิด ซึ่งตามกฎหมายลักษณะสัญญาจะให้ความคุ้มครองเฉพาะคู่สัญญาเท่านั้น ส่วนกฎหมายลักษณะละเมิดก็มีความยุ่งยากเกี่ยวกับภาระพิสูจน์
4. ปัญหาการคุ้มครองผู้ได้รับความเสียหายที่ไม่ได้เป็นผู้ซื้อสินค้าหรือบริการ แม้จะสามารถฟ้องร้องได้ตามกฎหมายลักษณะละเมิด แต่ก็มีภาระและค่าใช้จ่ายและไม่สามารถเป็นหลักประกันได้ว่าจะได้รับชดเชยเยียวยาความเสียหายหรือไม่

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น การศึกษาในครั้งนี้เห็นว่ากฎหมายที่ใช้ในการให้ความคุ้มครองผู้บริโภคที่มีผลบังคับใช้ของประเทศไทยในปัจจุบันมีแนวทางและหลักการที่ได้อยู่แล้ว เพียงแต่จะต้องมีการปรับปรุงและแก้ไขในรายละเอียดบางส่วนเกี่ยวกับความรับผิดในผลิตภัณฑ์ โดยกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิของผู้บริโภคในการที่จะได้รับการชดเชยเยียวยาความเสียหายหรือสิทธิที่จะได้มีผู้รับผิดชอบต่อความเสียหายจากสินค้าหรือบริการนั้น โดยการนำหลักความรับผิดเด็ดขาดมาใช้ หรือการขยายขอบเขตการคุ้มครองผู้บริโภคให้ครอบคลุมไปถึงผู้ที่ผู้ได้รับความเสียหายที่ไม่ได้เป็นผู้ซื้อสินค้าหรือบริการโดยตรง และลดภาระในกรณีที่ต้องนำพิสูจน์ถึงความจงใจหรือประมาทเลินเล่อของผู้ผลิตหรือผู้ขายของโจทก์ เพื่อให้การคุ้มครองผู้บริโภคต่อความเสียหายที่เกิดจากสินค้าและบริการมีประสิทธิภาพ มีความเป็นธรรมมีความสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น และเป็นบทบัญญัติที่สอดคล้องกับกฎหมายในต่างประเทศ หรือหากไม่มีการแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติที่มีอยู่แล้วเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว ก็ควรที่จะผลักดันให้มีกฎหมายว่าด้วยความรับผิดในผลิตภัณฑ์มาใช้บังคับ เพื่อใช้เป็นกฎหมายเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคและเป็นเครื่องมือในการสร้างความสมดุลระหว่างผู้ผลิตสินค้าและผู้บริโภคหรือผู้ให้บริการกับผู้บริโภคด้วย ซึ่งถ้าหากสามารถผลักดันจนประกาศใช้เป็นกฎหมายได้ ผู้ศึกษาเชื่อว่าจะสามารถเป็นกฎหมายในการคุ้มครองผู้บริโภค ให้มีหลักประกันเกี่ยวกับการคุ้มครองและการชดเชยเยียวยาความเสียหายจากความชำรุดบกพร่องของผลิตภัณฑ์นั้น อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้บริโภค

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ โสภณ อรรถพิศาล โสภณ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

อาจารย์ ประทีป ทับอวดตานนท์

วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี ปี พ.ศ. 2550

LEGAL MEASURE ON PRODUCT LIABILITY OF PRODUCT DISTRIBUTORS

CHALERMWAT WIMUKTAYON

SRIPATUM UNIVERSITY CHONBURI CAMPUS

ABSTRACT

Since, in Thailand, there have currently been no any legal provisions on product liability of producers to be enforced, the consumer protection is subject to the Consumer Protection Act, B.E. 2522 (1979). However, the said Act has several restrictions to provide protection. The legal principles on contract and wrongful acts in the Civil and Commercial Code are applied in the litigation in order that the consumers or injured persons will receive the indemnity and remedy for damage incurred due to the defection of products or services. Unfortunately, with regard to the consumer protection in accordance with the said related legal principles, there are several problematic issues viz.:

1. Problems on the consumer protections according to Thailand's and other countries' laws which are different in terms of the product liability and the application of the liability principles;

2. Problems on the consumer protection according to the Consumer Protection Act, B.E. 2522 (1979) with regard to the restrictions of only the contractual parties. Consequently, the injure persons who are not contractual parties cannot be in the status of consumers according to this Act. Also, consumer's rights are not prescribed to seek the liable persons and the remedy for the particular damage;

3. Problems on the consumer protection according to laws on contract and wrongful act. Under the contract law, only contractual parties are protected and under the wrongful act law, there are difficulties in terms of the burden of proof;

4. Problems on the protection of injured persons who do not buy the products or services. Even though they are entitled to litigate according to the wrongful act, they have to bear the burdens and expenses. They are also not ascertained whether or not the damage shall be remedied.

In the aforesaid problems, the study found that though the applicable laws regarding consumer protection in Thailand reflects a good approach and principle, details of product liability should be amended to include the legal provisions in connection with the protection of consumer's right of recompense or the consumer's right to divert the liability of the defected products or services to the entrepreneurs. The strict liability or the extension of protection to include injured consumers who do not directly buy or use the products or services must be applied. Also the burden to prove the willful act and negligence of the entrepreneurs and distributors must be reduced so that consumer protection from the damage incurred due to defective products and services can be provided more effectively, with fairness and convenience as well as the legal provisions can be in conformity with the other countries' laws. Alternatively, if there is no amendment of the existing legal provisions to solve such problems it is recommended that law on the product liability be issued and enforced as the consumer protection

ความนำ

ในปัจจุบันนี้ได้มีการปรับเปลี่ยนแนวความคิดและหลักกฎหมายในเรื่องนี้ ในระบบกฎหมายจารีตประเพณี ศาลพยายามวางแนววินิจฉัยใหม่โดยอ้างเหตุผลที่มีความเป็นธรรม ส่วนในประเทศที่มีระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษรก็พยายามให้มีการแก้ไขโดยบัญญัติกฎหมายใหม่ขึ้นมา หรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเดิม การปรับเปลี่ยนกฎหมายใหม่นี้เรียกว่า กฎหมายความรับผิดชอบในผลิตภัณฑ์ หลักหรือเหตุผลของกฎหมายความรับผิดชอบในผลิตภัณฑ์ มี 2 แนวทาง กล่าวคือ แนวที่ถือว่าการนำหลักเกณฑ์ในกฎหมายละเมิดแบบดั้งเดิม ซึ่งมีองค์ประกอบในเรื่องความจงใจหรือประมาทเลินเล่อ มาใช้กับความเสียหายที่เกิดจากสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ไม่มีความเหมาะสม เพราะการนำสืบถึงความจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ซึ่งเกินกว่าความสามารถของโจทก์จะหยั่งรู้ได้ว่าใครประมาทเลินเล่อในขั้นตอนการผลิตสินค้า อีกทั้งยังมีปัจจัยอีกมากมายที่อาจเป็นต้นเหตุแห่งความเสียหาย จึงควรนำหลักความรับผิดชอบที่เรียกว่าความรับผิดชอบเด็ดขาดมาปรับกับกรณีนี้มากกว่าหลักความรับผิดชอบแบบเดิม คือหลักความประมาทเลินเล่อ การนำความรับผิดชอบเด็ดขาดมาใช้มีหลักสำคัญอยู่ที่การกำหนดให้โจทก์ผู้เสียหาย มีหน้าที่นำสืบว่ามีความเสียหายเกิดขึ้นจากการใช้สินค้า ความเสียหายดังกล่าวเป็นความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สินของโจทก์ โดยจำเลยต้องนำสืบให้ได้ว่าตนไม่ต้องรับผิดชอบเพราะความเสียหายดังกล่าวเกิดจากสาเหตุอื่นที่มีใช้ความรับผิดชอบของตน เช่น โจทก์ใช้ผิดวิธี หรือไม่มีเหตุหรือข้อบ่งชี้ในทางวิทยาศาสตร์ในขณะที่ทำการผลิตและวางจำหน่ายว่าจะเกิดผลร้ายแรงเช่นนั้น หากจำเลยไม่สามารถนำสืบได้ดังกล่าวจำเลยต้องรับผิดชอบ อย่างไรก็ตามมีประเด็นที่ได้แย้งอยู่หลายประเด็นด้วยกันในเรื่องการปรับใช้หลักความรับผิดชอบเด็ดขาด เพราะการผลักภาระให้ผู้ผลิตผู้จำหน่ายเป็นผู้รับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการบริโภคสินค้า โดยไม่พิจารณาผลกระทบในเชิงเศรษฐศาสตร์ที่มีต่อต้นทุนในการผลิตและภาระความเสี่ยงภัยที่ต้องนำไปประกันไว้กับระบบประกันภัย ทำให้เกิดปัญหาในระบบการผลิตซึ่งต้องมีค่าใช้จ่ายในการป้องกันความเสียหายและกลไกการผลิตที่สมบูรณ์ขึ้น การดำเนินคดีทางแพ่งและโอกาสในการได้รับการชดเชยเยียวยา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศ ที่มีการใช้ระบบความรับผิดชอบเด็ดขาด ในคดีฟ้องร้องเกี่ยวกับความรับผิดชอบในผลิตภัณฑ์ซึ่งค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีสูงมาก แนวโน้มในการแก้ไขกฎหมายเริ่มเกิดขึ้น และแนวคิดเกี่ยวกับหลักความรับผิดชอบใน ผลิตภัณฑ์เริ่มเปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือผู้ผลิตเริ่มไม่สามารถแบกรับภาระในค่าเสียหายได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็ก ประเด็นที่เป็นข้อถกเถียงกัน เริ่มเปลี่ยนแปลงไปในเรื่องของการกำหนดให้ผู้ใดในระหว่างผู้ผลิตผู้จำหน่าย และผู้บริโภคเป็นผู้ต้องรับผิดชอบต่อความเสี่ยงภัยในการบริโภคสินค้า นอกจากนั้นยังมีประเด็นที่เกิดขึ้นใหม่เนื่องจากการเปิดเสรีทางการค้าและการรวมยุโรปเป็นหนึ่งเดียวในทางเศรษฐกิจหรือที่เรียกว่าสหภาพยุโรป (European Union) ซึ่งมีประเด็นเรื่องการบัญญัติกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าและความรับผิดชอบในผลิตภัณฑ์ที่ซับซ้อนมากขึ้นกว่าเดิม มีความพยายามในการศึกษาแนวทางการบริโภคสินค้าโดยนักกฎหมายผู้เชี่ยวชาญในกฎหมายละเมิดหลายท่าน แต่ก็ยังไม่มีข้อสรุปที่ดีที่สุดในเรื่องนี้ จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ประกอบกับในปัจจุบันยัง ไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบในผลิตภัณฑ์ออกมาใช้บังคับโดยตรง ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบในผลิตภัณฑ์ ว่ามีข้อบกพร่องหรือมีข้อจำกัดอย่างไร สามารถรักษาผลประโยชน์ของผู้บริโภคหรือเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นกับผู้บริโภคและผู้ที่เกี่ยวข้องได้มากน้อยเพียงใด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงความเป็นมา วิวัฒนาการ มาตรการทางกฎหมายรวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการคุ้มครองผู้บริโภคในปัจจุบันตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522
2. เพื่อศึกษาถึงแนวคิด ประวัติความเป็นมา เหตุผล ความจำเป็นและวัตถุประสงค์ ในการกำหนดให้ผู้ผลิตต้องรับผิดชอบต่อผู้บริโภค
3. เพื่อศึกษาแนวทางการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดในผลิตภัณฑ์ว่ามีหลักเกณฑ์และมีการพัฒนาอย่างไร และเพื่อหาแนวทางในการให้ผู้ผลิตรับผิดในผลิตภัณฑ์
4. เพื่อศึกษาวิเคราะห์การนำหลักความรับผิดเพื่อละเมิดมาบังคับแก่การให้ผู้ผลิตรับผิดในผลิตภัณฑ์ว่าสามารถเยียวยาความเสียหายได้อย่างไรและเพียงพอ
5. เพื่อค้นหามาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมมาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขกฎหมายเพื่อให้ผู้ผลิตต้องรับผิดชอบต่อผู้บริโภคหรือผู้ใช้สินค้าที่แม้มิได้เป็นผู้ซื้อ แต่ได้รับความเสียหาย อันเกิดจากสินค้าที่ขาดความปลอดภัย

สมมติฐานของการวิจัย

เนื่องจากในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดในผลิตภัณฑ์ออกมาใช้บังคับโดยตรง ประกอบกับสถานะทางเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง ผู้ผลิตมีการรวมกลุ่มกันอย่างเข้มแข็งในขณะที่ผู้บริโภคซึ่งเป็นผู้ใช้สินค้าและบริการขาดการรวมกลุ่มเพื่อรักษาผลประโยชน์ของตนเอง ทำให้ผู้บริโภคและผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดความเสียหายเปรียบผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายสินค้า หากเกิดกรณีความเสียหายอันเกิดจากสินค้าหรือบริการของผู้ผลิต เช่น สินค้าขาดความปลอดภัย สินค้าเกิดความชำรุดบกพร่อง สินค้าขาดการตรวจสอบด้านคุณภาพ หรือแม้แต่ได้ผ่านการตรวจรับรองคุณภาพแล้วแต่ไม่สามารถพบข้อบกพร่องในขณะที่ทำการตรวจสอบได้ ซึ่งเมื่อเหตุการณ์เหล่านี้เกิดขึ้นกับผู้บริโภคสามารถฟ้องให้ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายสินค้านำมารับผิดชอบในฐานละเมิดเท่านั้น และผู้บริโภคก็มีหน้าที่ในการนำสืบถึงความเสียหายที่ผู้บริโภคได้รับ แต่ตามหลักกฎหมายฐานละเมิดนั้นยังไม่ครอบคลุมกรณีเกิดความเสียหายจากการผลิต ทำให้หลักกฎหมายในเรื่องดังกล่าวไม่สามารถนำมาปรับใช้กับข้อเท็จจริงในเรื่องความรับผิดในผลิตภัณฑ์ของผลิต โดยเฉพาะในกรณีที่ความเสียหายนั้นมิได้เกิดขึ้นกับตัวผู้บริโภคโดยตรง แต่เกิดกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้บริโภคหรือบุคคลที่สัญจรไปมาหรืออยู่ในบริเวณใกล้เคียง ซึ่งไม่มีนิติสัมพันธ์กับผู้ผลิตโดยตรง จึงทำให้ไม่ได้รับความคุ้มครองตามหลักกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดในผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่จึงเห็นสมควรพิจารณาให้มีการบัญญัติข้อกำหนดเพิ่มเติม หรือทำการปรับปรุงและแก้ไขข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดในผลิตภัณฑ์ของผู้ผลิต ให้ครอบคลุมและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้บริโภคและผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้บริโภค ซึ่งเป็นผู้ใช้สินค้าหรือบริการของผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย

วิธีการดำเนินการศึกษา

ผู้ศึกษาจะทำการศึกษาวิจัยทางเอกสาร (Documentary Research) จากกฎหมายของไทยและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ ตำรา คำอธิบาย วิทยานิพนธ์ บทความ และวารสารต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการสืบค้นข้อมูลจากทางอินเทอร์เน็ต (Internet) ตลอดจนคำพิพากษาของศาล และ

กฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลที่ได้มาศึกษาวิเคราะห์ประเด็นปัญหาในด้านต่างๆ ตามขอบเขตการศึกษาที่กำหนดไว้ ที่เกี่ยวข้องกับมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดในผลิตภัณฑ์ของผู้ผลิต

ผลการวิจัย

ในกรณีหากเกิดความเสียหายอันเนื่องมาจากความชำรุดบกพร่องของสินค้า ผู้เสียหายที่ไม่ใช่ผู้บริโภคโดยตรงมีสิทธิที่จะฟ้องร้องผู้ผลิตหรือผู้ขายตามหลักกฎหมายละเมิดได้ ซึ่งในการฟ้องคดีละเมิดตามมาตรา 420 นั้น โจทก์มีภาระจะต้องพิสูจน์ว่าจำเลยกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อทำให้โจทก์เสียหาย หรือเป็นความผิดของจำเลยนั่นเอง ซึ่งภาระการพิสูจน์ดังกล่าวจะยุ่งยากมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อข้อเท็จจริงและหลักฐาน ที่เกี่ยวกับการผลิตและจำหน่ายสินค้านั้นตกอยู่ในความรู้ และความครอบครองของผู้ผลิตเสียเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งโจทก์อาจจะไม่สามารถนำสืบได้ สำหรับความรับผิดในกรณียานพาหนะอันเดินด้วยเครื่องจักรกล และทรัพย์สินที่ซื้อขายกันนั้น เป็นยานพาหนะอันเดินด้วยเครื่องจักรกล หรือทรัพย์สินที่ซื้อขายกันนั้น เป็นยานพาหนะอันเดินด้วยเครื่องจักรกล หรือทรัพย์สินที่ซื้อขายกันนั้น มีความชำรุดบกพร่อง และผู้ขายได้ส่งมอบทรัพย์สินที่ขายให้แก่ผู้ซื้อไปแล้ว หากต่อมาผู้ซื้อได้นำยานพาหนะนั้น หรือทรัพย์สินอันตรายนั้นไปใช้ และความชำรุดบกพร่องของยานพาหนะนั้นหรือทรัพย์สินอันตรายนั้น เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น กรณีนี้ก็ต้องบังคับตามมาตรา 437 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งกำหนดให้ผู้ครอบครองหรือควบคุมดูแลยานพาหนะอันเดินด้วยเครื่องจักรกล หรือผู้ครอบครองทรัพย์สินอันตรายเป็นผู้รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหาย ดังนั้นถ้าผู้ซื้อเป็นผู้ครอบครองทรัพย์สินดังกล่าว ผู้ซื้อจะต้องรับผิดชอบตามมาตรา 473 เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าความเสียหายนั้นเกิดจากเหตุสุดวิสัย หรือเกิดขึ้นเพราะความผิดของผู้เสียหายนั่นเอง อย่างไรก็ตาม ผู้เสียหายจะอาศัยบทบัญญัติในมาตรานี้ฟ้องผู้ผลิตหรือผู้ขายไม่ได้ ส่วนผู้ครอบครองทรัพย์สินนั้นเมื่อได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนผู้เสียหายไปแล้ว จะฟ้องไล่เบี่ยเอาจากผู้ผลิตหรือผู้ขายไม่ได้ เพราะมาตรา 473 ไม่ได้บัญญัติเรื่องการไล่เบี่ยเอาไว้ ซึ่งในเรื่องนี้นักวิชาการบางท่านให้ความเห็นว่า น่าจะอยู่ในฐานะรับช่วงสิทธิตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 229 (3) สามารถไล่เบี่ยเอาจากผู้ผลิตหรือผู้ขายได้

จะเห็นได้ว่าบทบัญญัติตามกฎหมายของไทยที่จะใช้ฟ้องคดีเกี่ยวกับความรับผิดในผลิตภัณฑ์ ไม่ว่าจะฟ้องตามกฎหมายลักษณะสัญญา หรือตามกฎหมายลักษณะละเมิดก็ตาม ต่างก็มีข้อจำกัดอยู่มากเพราะกฎหมายความรับผิดในผลิตภัณฑ์นั้น มุ่งที่จะคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นผู้ซื้อและผู้ได้รับความเสียหาย แต่ตามกฎหมายลักษณะสัญญาจะฟ้องให้รับผิดเพื่อความชำรุดบกพร่องนั้น ใช้บังคับกันได้ระหว่างคู่สัญญาระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขายเท่านั้น ไม่ครอบคลุมถึงผู้เสียหายที่ไม่ใช่คู่สัญญา หรือกฎหมายลักษณะละเมิดก็ตามภาระการนำสืบก็ตกอยู่กับฝ่ายโจทก์ ซึ่งอาจจะไม่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย เพราะไม่สามารถนำสืบได้

ข้อเสนอแนะ

กล่าวโดยสรุป พบว่าในการศึกษามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบในผลิตภัณฑ์ของผู้ผลิตสินค้า ผู้ศึกษาเห็นว่ากฎหมายที่ใช้ในการให้ความคุ้มครองผู้บริโภคที่มีผลบังคับใช้ของประเทศไทยในปัจจุบันมีแนวทางและหลักการที่ดีอยู่แล้ว เพียงแต่จะต้องมีการปรับปรุงและแก้ไขในรายละเอียดบางส่วน เพื่อให้การคุ้มครองผู้บริโภคต่อความเสียหายที่เกิดจากสินค้าและบริการมีประสิทธิภาพ มีความเป็นธรรม มีความสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น แต่หากไม่มีการแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติที่มีอยู่แล้วเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว ก็ควรที่จะผลักดันให้มีกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบมาใช้บังคับ เพื่อใช้เป็นกฎหมายเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคและเป็นเครื่องมือในการสร้างความสมดุลระหว่างพ่อค้ากับผู้บริโภคด้วย ซึ่งถ้าหากสามารถผลักดันจนประกาศใช้เป็นกฎหมายได้ ผู้ศึกษาเชื่อว่าจะสามารถเป็นกฎหมายในการคุ้มครองผู้บริโภค ให้มีหลักประกันเกี่ยวกับการคุ้มครองและการชดเชยเยียวยาความเสียหายจากความชำรุดบกพร่องของผลิตภัณฑ์ นั้น อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้บริโภค

เอกสารอ้างอิง

- ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์. (2543). *กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- เดือนเด่น นิคมบริรักษ์ และสุธีร์ ศุภนิตย์. (2541). *ความหมายของการคุ้มครองผู้บริโภค* (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://203.170.173.161/e4000105/contenunit3/unit3_8.htm.
- ปิยกุล บุญเพิ่ม. (2424). *ความรับผิดชอบในการผลิตและการจำหน่ายสินค้า*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุขุม ศุภนิตย์. (2534). *คำอธิบายกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2544). *คำอธิบายกฎหมายความรับผิดชอบในผลิตภัณฑ์*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- อนันต์ จันทโรภากร. (2545). *กฎหมายว่าด้วยความรับผิดเพื่อความเสียหายอันเกิดจากสินค้าที่ขาดความปลอดภัย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ-ชื่อสกุล	เฉลิมวัฒน์ วิมุกตายน
วัน เดือน ปีเกิด	15 ตุลาคม 2510
สถานที่เกิด	จังหวัดกรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	70/8 ซอยเซ็นต์หลุยส์ 1 ถนนสาทรใต้ แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ.2534-2538	เจ้าหน้าที่สินเชื่อ ธนาคารกรุงเทพ จังหวัดชลบุรี
พ.ศ.2538-2543	ธุรกิจส่วนตัว จังหวัดชลบุรี
พ.ศ.2543-ปัจจุบัน	ทนายความ จังหวัดชลบุรี
วุฒิการศึกษา	
พ.ศ. 2532	นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง